

Látnivalók Gyulafehérvárott

- **Gyulafehérvár történelmi központja** 1991 óta a világörökség javaslati listáján szereplő helyszín. Az ókori római *Apulum* erődítésén belül elhelyezkedő műemlékek különböző korszakokat képviselnek. A középkori óvárost egy 1714-1735 között épült fal veszi körül. Itt található a 13. századi székesegyház, a régi püspöki palota, amely a 16. században fejedelmi palotává lett, a jelenlegi püspöki palota, az Apor-palota, a Batthyáneum, illetve az 1922-ben épült ortodox katedrális.

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehérvár_történelmi_központja

Gyulafehérvári érseki székesegyház

Az érseki székesegyház a 13. században épült, az erdélyi fejedelmek temetkezési helye, 1991-től érseki központ. Benne ma is láthatók a Hunyadiak síremlékei, valamint Izabella királyné és János Zsigmond fejedelem gazdagon díszített kőszarkofágjai. Altemplomában erdélyi fejedelmek és püspökök egész sora nyugszik.

A Gyulafehérvári érseki székesegyház a Szent István király által alapított erdélyi püspökség, majd az 1991-ben érdekség rangjára emelt egyházmegye székhelye.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehérvár>

Püspöki palota

A Gyulafehérvári Püspöki palota műemlék Romániában, Fehér megyében. Gyulafehérvár történelmi központjának részeként javasolt világörökségi helyszín.

A jelenlegi püspöki palota a székesegyház mellett található. Stílusában keverednek a reneszánsz és barokk elemek. Itt volt Márton Áron püspök kényszerlakhelye 1956–1967 között.

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehérvár_történelmi_központja

Az ortodox székesegyház

Az **ortodox székesegyház**, a târgovistei templom mása, a 20. század elején épült.

A gyulafehérvári ortodox érsekség székhelye, I. Ferdinánd román király Trianoni döntés utáni újrakoronázásának helyszíne, 1921 és 1923 között épült. Itt koronázták meg 1922. október 15-én I. Ferdinánd román királyt Nagyrománia királyát, ezért a katedrális nevezik a koronázási katedrálisnak, de nevezik újraegyesítési katedrálisnak is. A bejárat két oldalán I. Ferdinánd és felesége Mária képei láthatóak.

<https://www.utazzerdelybe.hu/latnivalo/gyulafehervar/ortodox-szekesegyhaz-Gyulafehervar>

Babilon-ház – Román Egyesülés Múzeuma

Az ortodox székesegyház közelében, a Babilon-házban látható a Román Egyesülés Múzeuma, gazdag román történeti kiállítással.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehervár>

Egyesülés Terme

A **volt tiszti kaszinó épületében** alakították ki az **Egyesülés Termét**, melyet egy francia festő az eseményt ábrázoló falfreskói díszítenek.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehervár>

A Hóra-lázadás emlékműve

A Szent György-kapu előtt látható a Hóra-lázadás itt kivégzett vezetőinek 1937-ben emelt emlékműve.

Az **1784-es erdélyi román parasztfelkelés** vagy **Hóra-lázadás** vallási-etnikai színezetű **parasztfelkelés** volt az **Erdélyi-középhegység** területén. A felkelést **II. József** 1784. január 31-i rendelete váltotta ki, melyben utasítást adott arra, hogy növeljék az erdélyi határőrök létszámát.

A Hóra-féle felkelés volt Erdélyben az első olyan nagyobb vallási-nemzetiségi alapon szerveződött megmozdulás, mely megmutatta az Erdélyben élő románok erejét. Gyulafehérvárott emlékművel emeltek a három román parasztvezér tiszteletére (Hóra, Kloska és Krizsán) Hóráról pedig több településen utcát neveztek el.

https://hu.wikipedia.org/wiki/1784-es_erdelyi_parasztfelkelés

A Batthyáneum

A **Batthyáneum** római katolikus alapítású, vitatott tulajdonú könyvtár és tudományos gyűjtemény Gyulafehérváron. Szerepel a romániai műemlékek jegyzékében. A gyűjtemény legjelentősebb részlege a könyvtár.

A Batthyáneumot gr. Batthyány Ignác erdélyi püspök alapította 1794-ben. Először csillagvizsgálónak készült, majd a püspök fokozatosan bővítette ásvány- és éremgyűjteménnyel, könyvtárral. A Batthyáneum 55 000 kötetes püspöki könyvtárának kódexei világhírűek. Az egyik latin nyelvű kódexből került elő a harmadik legrégebb összefüggő magyar nyelvemlék, a gyulafehérvári sorok 1310-ből.

Forrás: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehérvár>

Batthyáneum

A Batthyáneum gyűjteményt, amelynek részei a könyvtár, ásvány- és kagylógyűjtemény, éremgyűjtemény, csillagvizsgáló és egyházművészeti gyűjtemény, 1789-ben Batthyány Ignác püspök adománya alapozta meg. A könyvtár Beke Antal, Buczy Emil, Fogarasy Mihály, Kovács Miklós, Lönhart Ferenc, Majláth Gusztáv, Temesvári János és mások adományaival gyarapodott. Itt őrzik a Románia területén található középkori latin kódexeknek a 80%-át. A kódexgyűjtemény legértékesebb darabja a 9. századi Codex aureus, egy arany betűkkel írt Máté- és Márk-evangélium. A Gyulafehérvári-kódexben található a *gyulafehérvári glosszák*-nak nevezett magyar nyelvemlék (1310-20).

A könyvtár épülete eredetileg a trinitáriusok temploma volt. A templomot és a hozzá tartozó zárdát Batthyány Ignác vásárolta meg és alakította át.

Forrás: https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehérvár_történelmi_központja

Fejedelmi palota

A hajdani püspöki palotát János Zsigmond alakította át fejedelmi palotává. Ebben lakott Izabella királyné Buda bevétele után.

A jelenleg látható reneszánsz formájú épület Bethlen Gábor korában Giacomo Resti itáliai építész vezetésével alakult ki. Az alacsony tetős palotát pártázatos oromfal díszítette, amely abban a korban kedvelt díszítés volt. Később ezt utánozták az alvinci, nagyváradi, dévai és radnóti kastélyok építésénél. Mivel az épület gyakran beázott, I. Rákóczi György a pártázatokat leverette.

A trónterem padlóját Bethlen Gábor korában virágos, színes mázú csempék borították, utána pedig tölgyfalécek közé fogott fehér alabástromlapok. A mennyezet festését Egerházi János

végezte. A palota belsejét flandriai gobelinek, selyem és bársony terítők, függönyök, keleti szőnyegek és berakásos bútorok emelték a fejedelmi udvartartás színvonalát.

1658-ban a török-tatár csapatok feldúlták Gyulafehérvárt, ekkor ment tönkre a fejedelmi palota is. 1700-ban az épületet kaszárnyává alakították át, ami a belső díszítés tönkretételét jelentette.

Apor-palota

A Batthyáneum mellett található reneszánsz palota a 17. század második felében épült. A 18. század elején itt lakott de Steinville gróf, az osztrák seregek parancsnoka; ebben az időszakban készültek el a barokk stílusú belső portálok. Az 1991-ben alapított 1918. December 1. Egyetem kapott helyet benne.

Ortodox katedrális

Az ortodox katedrális a târgoviștei fejedelmi templom mintájára készült. Az impozáns méretű építményt D.Ghe. Stefanescu tervezte és T. Eremia vezetésével épült fel 1921-1923 között. Itt koronázták meg 1922. október 15-én I. Ferdinánd román királyt, ezért a katedrális nevezik koronázási katedrálisnak is (Catedrala Incoronarii).

A katedrális alaprajza körbeírt görög kereszt alakú, nyitott előtérrel. A templom belsejébe egy téglalap alakú pronaoszon át lehet bejutni. A freskókat a hagyományos ikonográfia szellemében Constantin Petrescu készítette. A bejárat két oldalán I. Ferdinánd és felesége Mária képei láthatóak.

Forrás: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafehérvár%3%B6rt%3%A9nelmi_k%3%B6zpontja](https://hu.wikipedia.org/wiki/Gyulafeh%C3%B6rt%C3%A9nelmi_k%C3%B6zpontja)